

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 maja 2015 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Marcin Graczyk

Protokolant: apl. adw. Agnieszka Kałwa

po rozpoznaniu w dniu 15 maja 2015 r. w Warszawie

sprawy W. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

o świadczenie przedemerytalne

na skutek odwołania W. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

z dnia 18 lutego 2015 r. znak: (...)

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Ubezpieczony W. S. w dniu 12 marca 2015 r. odwołał się od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 18 lutego 2015 r., znak: (...) odmawiającej mu prawa do świadczenia przedemerytalnego.

W odwołaniu ubezpieczony wskazał, że niniejsza decyzja nie jest zgodna z obowiązującymi przepisami i ze stanem faktycznym. Podniósł, iż posiada minimalny staż pracy. Jego zdaniem istotnym czynnikiem do wydania decyzji stwierdzającej przyznanie świadczenia jest fakt, że praca, którą wykonywał od 1990 r. widnieje w wykazie organu rentowego jako praca w warunkach szczególnych. Ponadto stwierdził, że osoby starające się

o świadczenie przedemerytalne mogą się powołać na odmowę ogłoszenia upadłości z powodu braku środków na pokrycie kosztów takiego postępowania, co powinno być traktowane na równi z ogłoszeniem upadłości. W załączeniu przedłożył zaświadczenia z urzędu pracy stwierdzające, że jest on osobą bezrobotną. (odwołanie k. 2-4 a. s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie złożonej w tutejszym Sądzie Okręgowym w dniu 13 kwietnia 2015 r. wniósł

o oddalenie odwołania na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. W uzasadnieniu swojego stanowiska organ rentowy wskazał, że na dzień wydania decyzji, ubezpieczony nie przedstawił postanowienia o ogłoszeniu upadłości oraz nie spełnił wszystkich przesłanek wynikających

z art. 2 ust. 3 z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych. Organ rentowy podkreślił, iż w wyniku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego ustalono, że odwołujący nie przedstawił dokumentacji potwierdzającej przeprowadzenie postępowania upadłościowego i wydanego przez Sąd postanowienia o ogłoszeniu upadłości. Jednocześnie organ rentowy wskazał, że na podstawie zaświadczeń z Urzędu Pracy z dnia 2 marca 2015 r. przedstawionych przez odwołującego w odwołaniu, spełnił on warunki z art. 2 ust. 3 ustawy

o świadczeniach przedemerytalnych (odpowiedź na odwołanie k. 5 a. s.).

Na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący W. S., ur. (...), złożył w dniu 12 stycznia 2015 r. do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wnioszek o świadczenie przedemerytalne wraz z informacją dotyczącą okresów składkowych i nieskładkowych (k. 1-10 a. r.).

Organ rentowy decyzją z dnia 18 lutego 2015 r., znak: (...) odmówił odwołującemu się prawa do świadczenia, ponieważ nie spełnił warunku rozwiązania stosunku pracy z powodu likwidacji pracodawcy, nie udokumentował 40-letniego okresu zatrudnienia oraz nie przedłożył zaświadczenia z Powiatowego Urzędu Pracy potwierdzającego, że zarejestrował się jako osoba bezrobotna i w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych przez 180 dni nie odmówił bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji zatrudnienia (decyzja odmowna k. 21 a. r.).

Ubezpieczony W. S. po otrzymaniu decyzji odmownej, w dniu 20 marca 2015 r. złożył do akt w załączniku do odwołania dwa zaświadczenia z Urzędu Pracy potwierdzające fakt, że od dnia 2 sierpnia 2013 r. jest zarejestrowany jako osoba bezrobotna i w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych przez 180 dni nie odmówił bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji zatrudnienia. Tym samym udowodnił spełnienie warunków z art. 2 ust. 3 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych (k. 3-4 a. s.).

W toku postępowania odwołujący złożył wniosek dowodowy w postaci kopii orzeczeń lekarza orzecznika ZUS na okoliczność przebywania na rencie inwalidzkiej od 27 listopada 2004 r. do 30 listopada 2007 r. Jednocześnie stwierdził, że niemożność prowadzenia działalności wynikała ze względu na wyeksploatowanie parku maszynowego i narzędzi spowodowane brakiem bieżących remontów z powodów finansowych. Ponadto stwierdził, że nie złożył wniosku o ogłoszenie upadłości ani innego dokumentu potwierdzającego fakt (k. 11-15 a. s.).

Odwołujący prowadzi nieprzerwanie pozarolniczą działalność gospodarczą. W toku procesu nie przedstawił dowodu wskazującego na ogłoszenie upadłości swojej pozarolniczej działalności gospodarczej. W. S. nie wykazał faktu ogłoszenia upadłości firmy, ponieważ nie legitymuje się postanowieniem sądu o ogłoszeniu upadłości. Ze stanu faktycznego nie wynika także, aby odwołujący dysponował postanowieniem wydanym w postępowaniu upadłościowym oddalającym wniosek o ogłoszeniu upadłości ze względu na niewypłacalność, która nie wystarczałaby na zaspokojenie kosztów postępowania. Ubezpieczony nie wniósł również o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków, którzy mogliby potwierdzić zaprzestanie wykonywania pozarolniczej działalności gospodarczej.

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zawartych w aktach rentowych oraz aktach sprawy oraz zeznań odwołującego. Zdaniem Sądu Okręgowego powyżej przetoczone dokumenty, w zakresie w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny. Dokumentacja w zakresie jej autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy nie była kwestionowana przez żadną ze stron postępowania co skutkowało uznaniem jej przez Sąd Okręgowy za bezsporną i mającą wysoki walor dowodowy.

W tym stanie rzeczy, w ocenie Sądu Okręgowego zgromadzony w sprawie materiał dowodowy stanowił wystarczającą podstawę do wydania orzeczenia.

Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie zważył, co następuje:

Odwołanie W. S. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 18 lutego 2015 r. znak: (...) jest niezasadne i nie zasługuje na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie spór między stronami postępowania dotyczył kwestii spełniania przez odwołującego się przesłanek uprawniających do nabycia prawa do świadczenia przedemerytalnego na podstawie ustawy z dnia 3 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (tekst jeden. Dz. U. z 2013 r. poz. 170) – zwana dalej „ustawą o świadczeniach przedemerytalnych”. Ustawa określa m.in. zasady ustalenia prawa do świadczeń przedemerytalnych przyznawanych przez ZUS, tryb postępowania o przyznanie tych świadczeń i ich wypłatę.

Art. 2 ust. 1 w/wym. ustawy w sześciu punktach zawiera enumeratywne wyliczenie kategorii osób, którym przysługuje prawo do świadczenia przedemerytalnego. Prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie, która:

1. do dnia rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z powodu likwidacji pracodawcy lub niewypłacalności pracodawcy, w rozumieniu przepisów o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, u którego była zatrudniona lub pozostawała w stosunku służbowym przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, ukończyła co najmniej 56 lat – kobieta oraz 61 lat – mężczyzna i posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, lub

2. do dnia rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r.

o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, ukończyła co najmniej 55 lat – kobieta oraz 60 lat – mężczyzna oraz posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 30 lat dla kobiet i 35 lat dla mężczyzn, lub

3. do dnia ogłoszenia upadłości prowadziła nieprzerwanie i przez okres nie krótszy niż 24 miesiące pozarolniczą działalność, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, i za ten okres opłaciła składki na ubezpieczenia społeczne oraz do dnia ogłoszenia upadłości ukończyła co najmniej 56 lat – kobieta i 61 lat – mężczyzna i posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, lub

4. zarejestrowała się we właściwym powiatowym urzędzie pracy w ciągu 30 dni od dnia ustania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, pobieranej nieprzerwanie przez okres co najmniej 5 lat, i do dnia, w którym ustało prawo do renty, ukończyła co najmniej 55 lat – kobieta oraz 60 lat – mężczyzna i osiągnęła okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, lub

5. do dnia rozwiązania stosunku pracy **z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy o promocji zatrudnienia, w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy**, posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 35 lat dla kobiet i **40 lat dla mężczyzn**, lub

6. do dnia 31 grudnia roku poprzedzającego rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego, z powodu likwidacji pracodawcy lub niewypłacalności pracodawcy, w rozumieniu przepisów o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, u którego była zatrudniona lub pozostawała w stosunku służbowym przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, posiadała okres uprawniający do emerytury wynoszący co najmniej 34 lata dla kobiet i 39 lat dla mężczyzn.

Zgodnie z art. 2 ust. 3 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych świadczenie przedemerytalne przysługuje osobie, która spełnia szczególne warunki wymagane do przyznania tego świadczenia, jeżeli:

1. przez okres co najmniej 6 miesięcy pobierała zasiłek dla bezrobotnych i nadal jest zarejestrowana jako bezrobotna,

2. w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,

w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych,

3. złoży wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych,

Z powołanego powyżej art. 2 ust. 1 pkt. 5 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych wynikają warunki jakie musi spełnić osoba ubiegająca się o przyznanie jej prawa do świadczenia przedemerytalnego. Zgodnie z brzmieniem w/wym. przepisu prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie, która do dnia rozwiązania stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy o promocji zatrudnienia, w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 35 lat dla kobiet i 40 lat dla mężczyzn.

Świadczenie przedemerytalne jest świadczeniem o charakterze wyjątkowym, przysługującym ubezpieczonym o długim stażu ubezpieczeniowym, którzy z przyczyn od siebie niezależnych utracili źródło dochodu, a ze względu na wiek nie mogą jeszcze uzyskać prawa do emerytury. Zatem warunki do przyznania świadczenia winny być interpretowane ściśle, a dla uzyskania prawa do świadczenia konieczne jest łącznie spełnienie wszystkich warunków wymienionych w ustawie (wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 30 stycznia 2014r. w sprawie o sygn. akt III AUa 1313/13).

Z dokumentów załączonych do akt sprawy wynika, że odwołujący do dnia zakończenia prowadzenia działalności gospodarczej udowodnił łączny staż pracy w wymiarze 30 lat i 4 miesięcy oraz był zatrudniony dłużej niż 6 miesięcy, tj. okres podlegania ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym w okresie od 1 marca 2010 r. do 31 lipca 2013 r.

z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej (k. 17 a. r.). W. S. zgodnie z dokumentacją zgromadzoną w sprawie nie udokumentował wymaganego okresu pracy uprawniającego do świadczenia przedemerytalnego. Zgodnie zaś

z treścią wspomnianego art. 2 ust 1 pkt 5 ustawy wymagany jest okres co najmniej 40 lat w przypadku mężczyzn.

Ponadto odwołujący w toku postępowania nie wykazał należyście faktu zakończenia działalności gospodarczej. Samo zaprzestanie prowadzenia firmy ze względu na jej nierentowność i związany z tym brak dochodów nie stanowi waloru dowodowego

w niniejszej sprawie. „Nie powinno być przedmiotem wątpliwości, iż użyty przez ustawodawcę w art. 2 ust. 1 pkt 3 termin ogłoszenie upadłości nie może być interpretowany tak, jak oczekuje tego skarżąca tj., że pojęcie to obejmuje także sytuację, w których osoba prowadząca działalność gospodarczą sama likwiduje prowadzoną przez siebie działalność gospodarczą uznając, iż nie jest ona rentowna. Ogłoszeniem upadłości w rozumieniu tego przepisu jest przede wszystkim wydanie przez Sąd w postępowaniu upadłościowym postanowienia, o którym mowa art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe i naprawcze. Warunek taki spełniałoby także wydanie przez Sąd w postępowaniu upadłościowym postanowienia oddalającego wniosek o ogłoszenie upadłości, jeżeli podstawę takiego rozstrzygnięcia stanowiłby art. 13 tejże ustawy, w myśl, którego Sąd oddali wniosek o ogłoszenie upadłości, jeżeli majątek niewypłacalnego dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania” (wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 22 października 2013 w sprawie o sygn. III AUa 529/13).

Również zła sytuacja finansowa firmy nie była brana pod rozwagę Sądu w niniejszej sprawie. „Warunki przyznawania świadczeń muszą być bowiem maksymalnie zobiektywizowane. Natomiast kryterium rzeczywistej upadłości działalności gospodarczej nie jest kryterium dostatecznie zobiektywizowanym i wymiernym. Nie jest dowodem niemożności prowadzenia działalności. Tym dowodem jest ogłoszenie upadłości. Również sam fakt zakończenia działalności nie jest równoznaczny z "pozostawieniem bez pracy bez własnej woli", czyli naczelną ideą ustawodawcy wyrażoną w ustawie o świadczeniach przedemerytalnych. (...) Dopiero w sytuacji niewypłacalności można uznać, iż osoba prowadząca działalność gospodarczą utraciła źródło utrzymania. Samo pojęcie nierentowności działalności gospodarczej jest tu pojęciem nieprecyzyjnym, uzależnionym również od czynników nieobiektywnych. Jeżeli osoba prowadząca pozarolniczą działalność nie jest niewypłacalna i jest w stanie wykonywać swoje bieżące zobowiązania, to może znaleźć inną drogę wyjścia (bez likwidacji działalności) z trudności o charakterze ekonomicznym np. przez rozszerzenie lub

zmianę zakresu działalności, poszukiwanie nowych rynków zbytu itp” (wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 27 sierpnia 2013 r. w sprawie o sygn. akt III AUa 189/13).

W ocenie Sądu Okręgowego nie ulega wątpliwości, że organ rentowy w wydanej decyzji z dnia 18 lutego 2015 r. znak: (...) prawidłowo ustalił, że odwołującemu nie przysługuje prawo do świadczenia przedemerytalnego.

Z tych względów Sąd orzekł jak w wyroku na podstawie powołanych przepisów i na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

Zarządzenie: (...)

(...)